

WERKBLAD EIK

Jullie hebben de vorige les veel informatie verzameld. Dit gaan jullie nu uitwerken.

A. Laten we de eik als een toren van Jenga-blokjes bekijken. We weten nu dat als we een blokje weghalen, de toren om kan vallen. Welk blokje is bij de tekst weggefallen? Vul het woord in.

De eikenprocessierups

De laatste jaren horen we veel over de eikenprocessierups, het is een plaag. De biodiversiteit van de eik is verstoord bij bomen die last hebben van deze plaag en mensen krijgen jeuk van de brandharen. Maar wetenschappers zeggen dat je de rups beter niet kunt tegengaan met bestrijdingsmiddelen.

Bestrijdingsmiddelen doden namelijk ook ander leven in en om de boom. Juist door de biodiversiteit in de omgeving van deze eiken te herstellen, komen er weer meer ..... waardoor de rupsen vanzelf worden opgegeten.

Kunnen jullie nog andere zogenaamde gevallen Jenga-blokjes bedenken? Wat kan nog meer een probleem zijn voor de eik? Schrijf het hieronder.

.....

.....

.....

.....

Antwoord op de vraag:

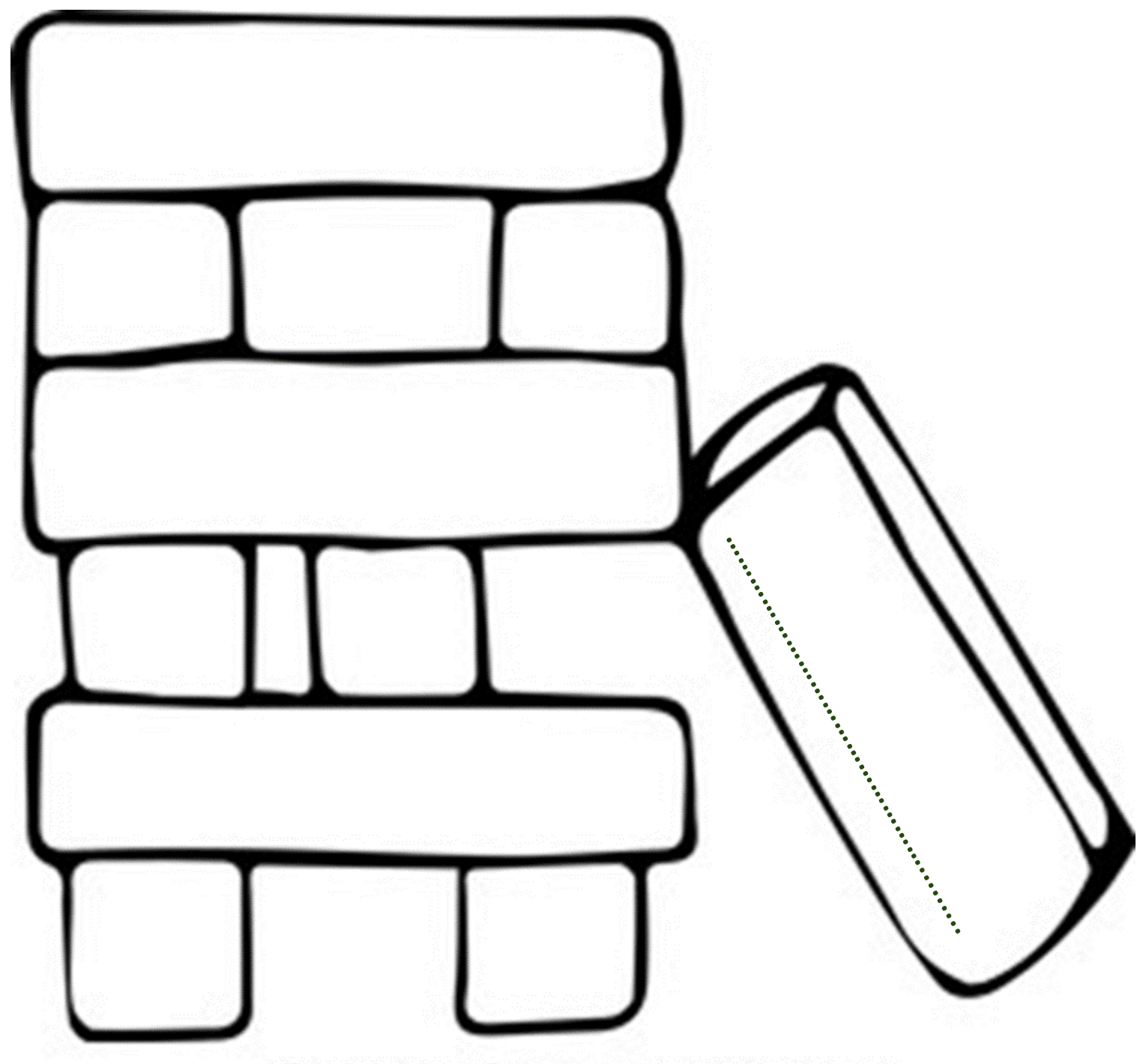
De missende bouwsteen in de biodiversiteit van de eik is het tekort aan vogels om de eikenprocessierupsen op te eten. Daardoor wordt de Jenga-toren van de eik minder sterk en komen er zoveel eikenprocessierupsen dat ze schadelijk zijn voor de eik.

B. Jullie hebben bij de vorige vraag zelf iets bedacht wat een probleem kan zijn voor de eik. Wat dus de biodiversiteit verstoort! Schrijf één ervan op de stippellijn in het gevallen Jenga-blokje. Beantwoord daarna de vragen.

Hoe zou het kunnen komen dat dit Jenga-blokje wegvalt?

.....

.....

.....

Wat is nu het gevolg?

.....

.....

.....

Wat kunnen jullie voor oplossing bedenken? Hoe kan de biodiversiteit weer herstellen?

.....

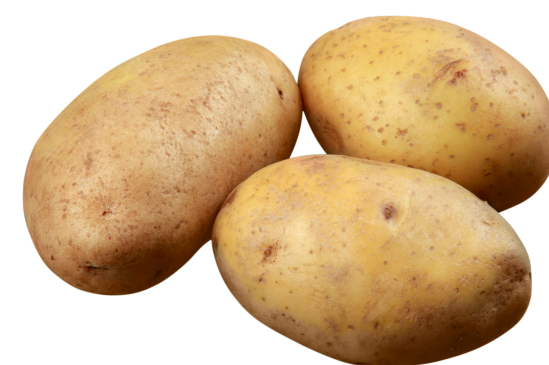
.....

.....

WERKBLAD AARDAPPEL

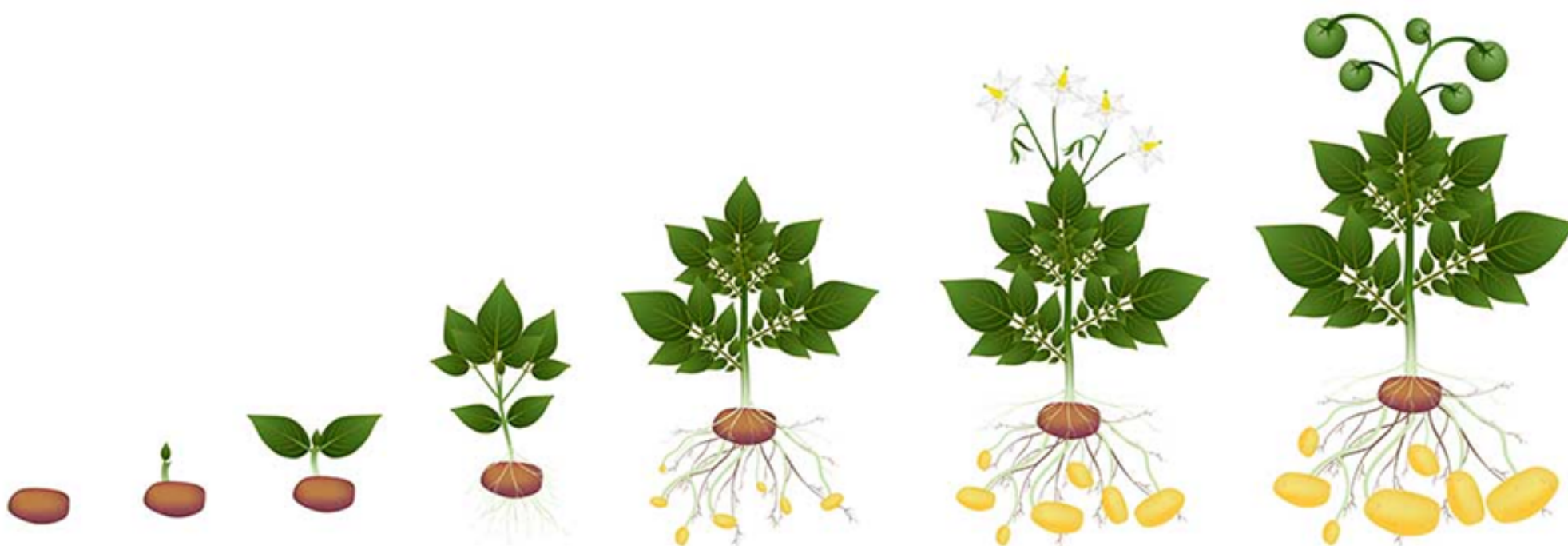

Jullie hebben de vorige les veel informatie verzameld. Dit gaan jullie nu uitwerken.

A. Laten we de aardappel als een toren van Jenga-blokjes bekijken. We weten nu dat als we een blokje weghalen, de toren om kan vallen. Welk blokje is bij de tekst weggefallen? Vul het woord in.

De aardappelplant wordt kapot gegeten...

Dat de aardappel beestjes heeft als vijanden, dat wist je al. Eén daarvan is het glasaaltje. Die knaagt aan de wortels van de plant waardoor de plant dood gaat. Een andere vijand is de coloradokever, deze kever kan tegen het giftige blad. Hij eet de plant helemaal kaal en dit overleeft de aardappelplant niet. Welke bouwstenen worden hier weggehaald door deze insecten? In het geval van het glasaaltje, gaan de ..... kapot waardoor de plant niet meer sterk staat. En welke Jenga-bouwsteen maakt de coloradokever kapot? Zoek het op in de tekst en zet er een streep onder.

Kunnen jullie nog andere zogenaamde gevallen Jenga-blokjes bedenken? Wat kan nog meer een probleem zijn voor de aardappel? Schrijf het hieronder.

.....

.....

.....

.....

- '...eet de plant helemaal kaal' onderstreept bij de coloradokever.

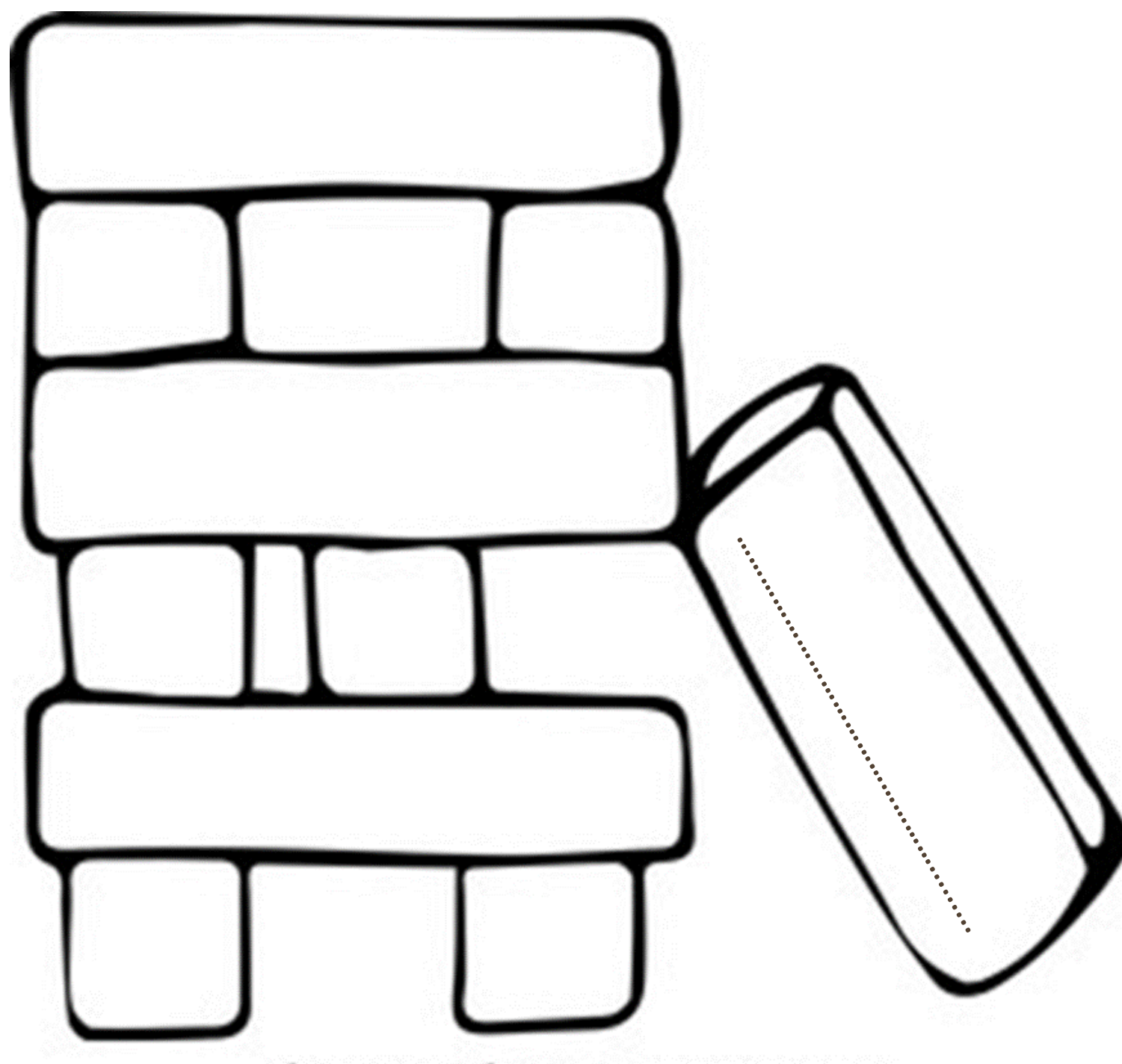
Antwoord op de vraag:
- Wortels is het antwoord voor op de stippelijn. Deze hoort bij het glasaaltje. Die eet de wortels.

B. Jullie hebben bij de vorige vraag zelf iets bedacht wat een probleem kan zijn voor de aardappel. Wat dus de biodiversiteit verstoort! Schrijf één ervan op de stippellijn in het gevallen Jenga-blokje. Beantwoord daarna de vragen.

Hoe zou het kunnen komen dat dit Jenga-blokje wegvalt?

.....

.....

.....

Wat is nu het gevolg?

.....

.....

.....

Wat kunnen jullie voor oplossing bedenken? Hoe kan de biodiversiteit weer herstellen?

.....

.....

.....

WERKBLAD MEREL

Jullie hebben de vorige les veel informatie verzameld. Dit gaan jullie nu uitwerken.

A. Laten we de merel als een toren van Jenga-blokjes bekijken. We weten nu dat als we een blokje weghalen, de toren om kan vallen. Welk blokje is bij de tekst weggevallen? Vul het woord in. Onderstreep het stukje dat vertelt wat de mens doet wat de merel vervelend vindt.

Een strakke achtertuin

Achtere tuinen of balkons die helemaal uit tegels of kunstgras bestaan, zijn niet biodivers genoeg voor de merel. Deze tuinen hebben natuurlijk niet veel ..... en wormen om te pikken. Volledig betegelde tuinen met weinig planten zijn dus een vijand voor de merel. Ook zijn er opruimerige mensen die in de herfst alle blaadjes wegharken. Zij zorgen ervoor dat de insecten geen beschutte plek meer hebben. Die vertrekken dus. En dan heeft de merel geen voedsel meer. Blaadjes die in de herfst van de bomen vallen, kunnen beter in hoopjes onder de struiken en in de borders bewaard worden. Dit wordt een soort nestje voor insecten. Zo heeft de merel altijd genoeg te eten.

Kunnen jullie nog andere zogenaamde gevallen Jenga-blokjes bedenken? Wat kan nog meer een probleem zijn voor de merel? Schrijf het hieronder.

.....

.....

.....

.....

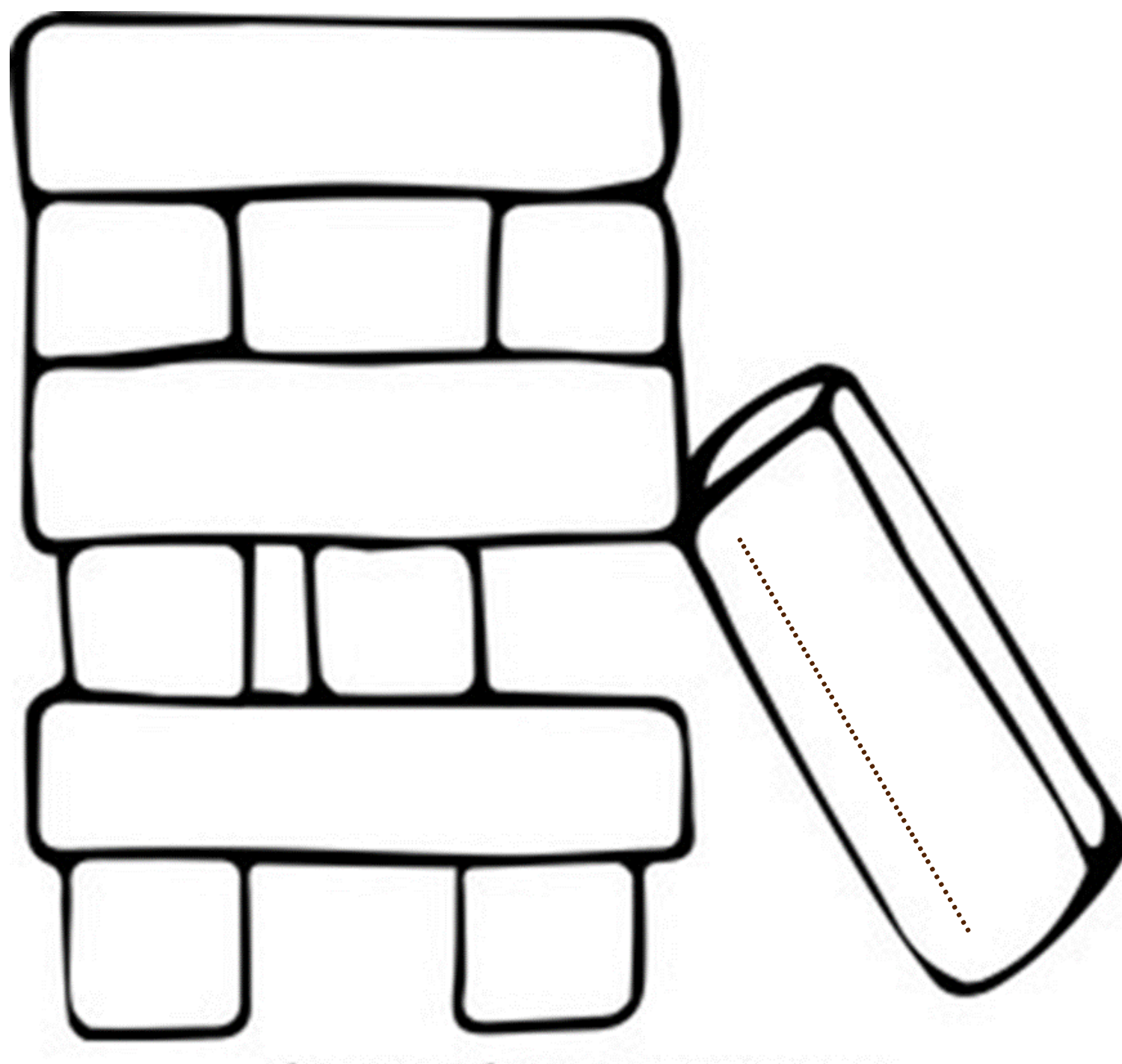
Antwoord op de vraag:
- Insecten hoort op het stippellijntje.
- Heb jij 'opruimerige mensen die in de herfst alle blaadjes wegharken' onderstreept? Dan heb je het goed!

B. Jullie hebben bij de vorige vraag zelf iets bedacht wat een probleem kan zijn voor de merel. Wat dus de biodiversiteit verstoort! Schrijf één ervan op de stippellijn in het gevallen Jenga-blokje. Beantwoord daarna de vragen.

Hoe zou het kunnen komen dat dit Jenga-blokje wegvalt?

.....

.....

.....

Wat is nu het gevolg?

.....

.....

.....

Wat kunnen jullie voor oplossing bedenken? Hoe kan de biodiversiteit weer herstellen?

.....

.....

.....

WERKBLAD ZEESCHILD PAD

Jullie hebben de vorige les veel informatie verzameld. Dit gaan jullie nu uitwerken.

A. Laten we de zeeschildpad als een toren van Jenga-blokjes bekijken. We weten nu dat als we een blokje weghalen, dat de toren om kan vallen. Welk Jenga-blokje komt in gevaar als er minder zeeschildpadden zijn? Zet er een streep onder in de tekst.

De mens is zijn grootste vijand...

De enige natuurlijke vijand voor volwassen zeeschildpadden zijn grote haaiensoorten. Maar heb je in de gaten dat de mens de grootste vijand is? Door de mens wordt de zeeschildpad met uitsterven bedreigd. Dat is heel gevaarlijk voor de oceaan want de zeeschildpad is een vriend van zijn eigen leefomgeving: de oceaan. Door het eten van kwallen, sponsdieren en ander leven in de zee, zorgen zij ervoor dat daar niet teveel van komen. De oceaan blijft dan in balans. Sponsdieren eten namelijk veel koraal! Dus doordat zeeschildpadden sponsdieren eten, beschermt hij het koraal en dus de oceaan. Hij helpt de biodiversiteit van de oceaan. Sterft de zeeschildpad uit, dan komt de oceaan dus ook in gevaar.

Kunnen jullie nog andere zogenaamde gevallen Jenga-blokjes bedenken? Wat kan nog meer een probleem zijn voor de zeeschildpad? Schrijf het hieronder.

.....

.....

.....

.....

Antwoord op de vraag:

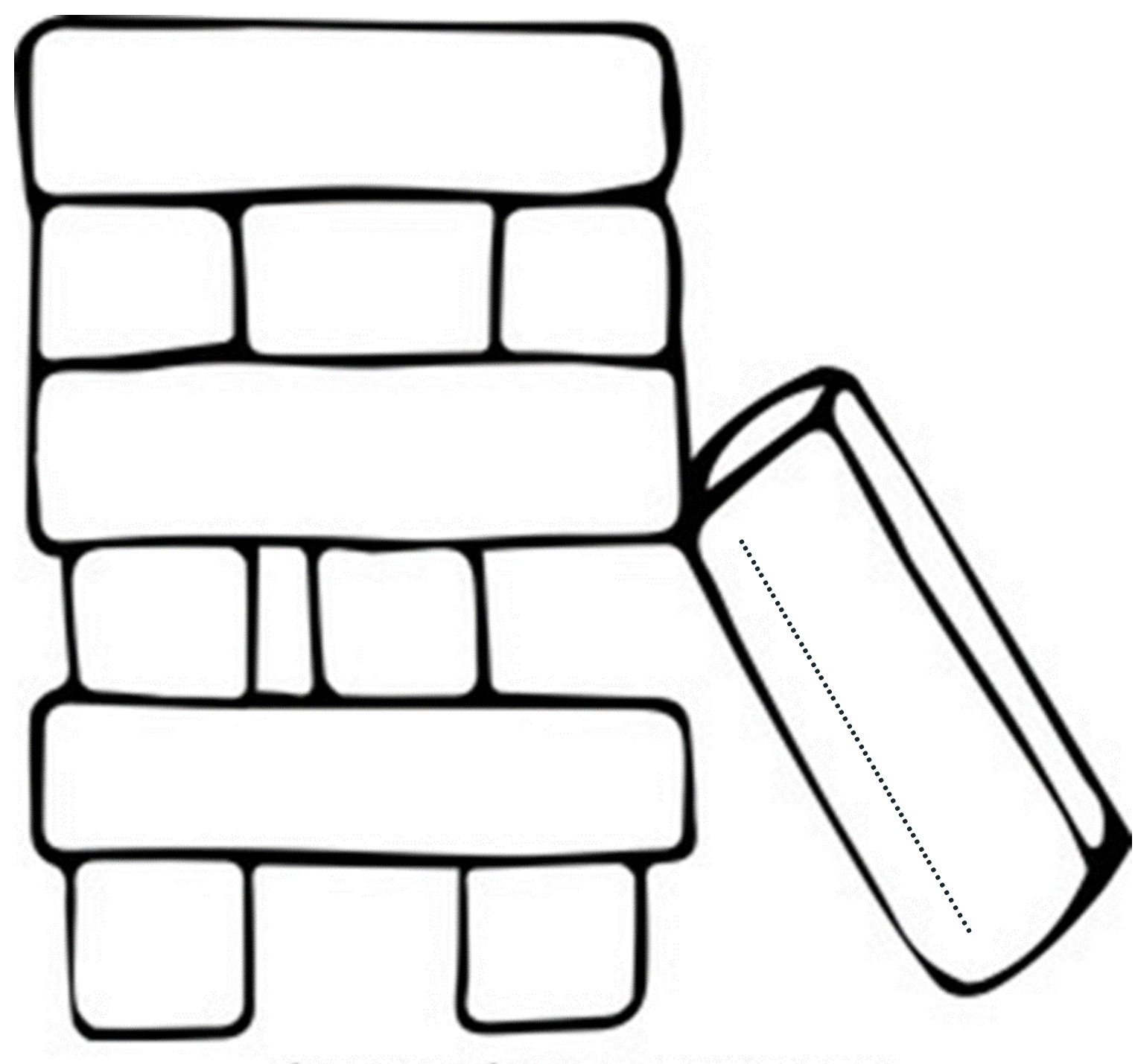
Heb jij 'oceaan' onderstreept? Dan heb je het goed! Als de zeeschildpad uitsterft komt de biodiversiteit in de oceaan in gevaar.

B. Jullie hebben bij de vorige vraag zelf iets bedacht wat een probleem kan zijn voor de zeeschildpad. Wat dus de biodiversiteit verstoort! Schrijf één ervan op de stippellijn in het gevallen Jenga-blokje. Beantwoord daarna de vragen.

Hoe zou het kunnen komen dat dit Jenga-blokje wegvalt?

.....

.....

.....

Wat is nu het gevolg?

.....

.....

.....

Wat kunnen jullie voor oplossing bedenken? Hoe kan de biodiversiteit weer herstellen?

.....

.....

.....

WERKBLAD SCHOOL

Jullie hebben de vorige les veel informatie verzameld. Dit gaan jullie nu uitwerken.

A. Laten we de school als een toren van Jenga-blokjes bekijken. We weten nu dat als we een blokje weghalen, dat de toren om kan vallen. In de tekst hieronder is het blokje diversiteit weggenomen. Zet in de tekst een streep onder wat diversiteit betekent.

Bio-diversiteit

In het woord biodiversiteit zit ‘diversiteit’. Dat betekent verscheidenheid en dus dat er veel verschillen zijn. Als er een school is met alleen maar Nederlandse kinderen, of alleen maar kinderen uit het buitenland, dan zijn er minder verschillen. Dan komt de biodiversiteit net als bij de merel, de aardappel, de eik of een Jengatoren in gevaar. Want doordat we allemaal verschillend zijn, kunnen we van elkaar leren.

Bijvoorbeeld:

- Welk geloof heeft de ander en wat hoort bij dat geloof?
- Heeft iemand tradities die jij niet hebt?
- Welke eetgewoontes heeft de ander?

Door te ontdekken wat voor een ander normaal is, begrijp je elkaar beter. En als je elkaar beter begrijpt, maak je minder ruzie! Tsja, en we weten allemaal dat minder ruzie goed is voor de school... Toch?

Kunnen jullie nog andere zogenaamde gevallen Jenga-blokjes bedenken? Wat kan nog meer een probleem zijn voor de school? Schrijf het hieronder.

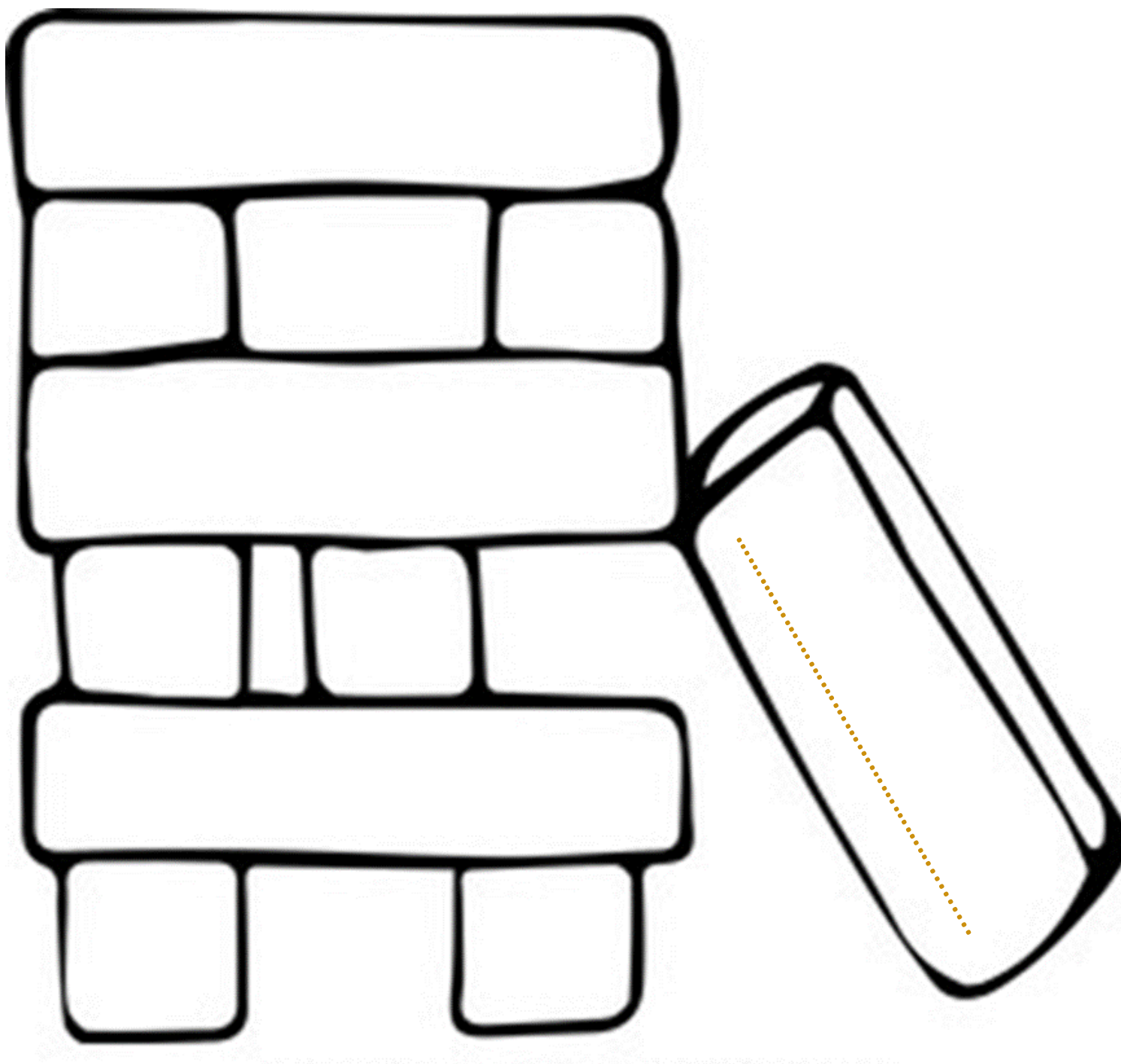

Antwoord op de vraag:
Diversiteit betekent verscheidenheid en dus dat er veel verschillen zijn!

B. Jullie hebben bij de vorige vraag zelf iets bedacht wat een probleem kan zijn voor de school. Wat dus de biodiversiteit verstoort! Schrijf één ervan op de stippellijn in het gevallen Jenga-blokje. Beantwoord daarna de vragen.

Hoe zou het kunnen komen dat dit Jenga-blokje wegvalt?

.....

.....

.....

Wat is nu het gevolg?

.....

.....

.....

Wat kunnen jullie voor oplossing bedenken? Hoe kan de biodiversiteit weer herstellen?

.....

.....

.....

